

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatimizda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko‘rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta‘sir ko‘rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ishlab chiqarilgan (ko‘rsatilgan) bozor xizmatlarining hajmi

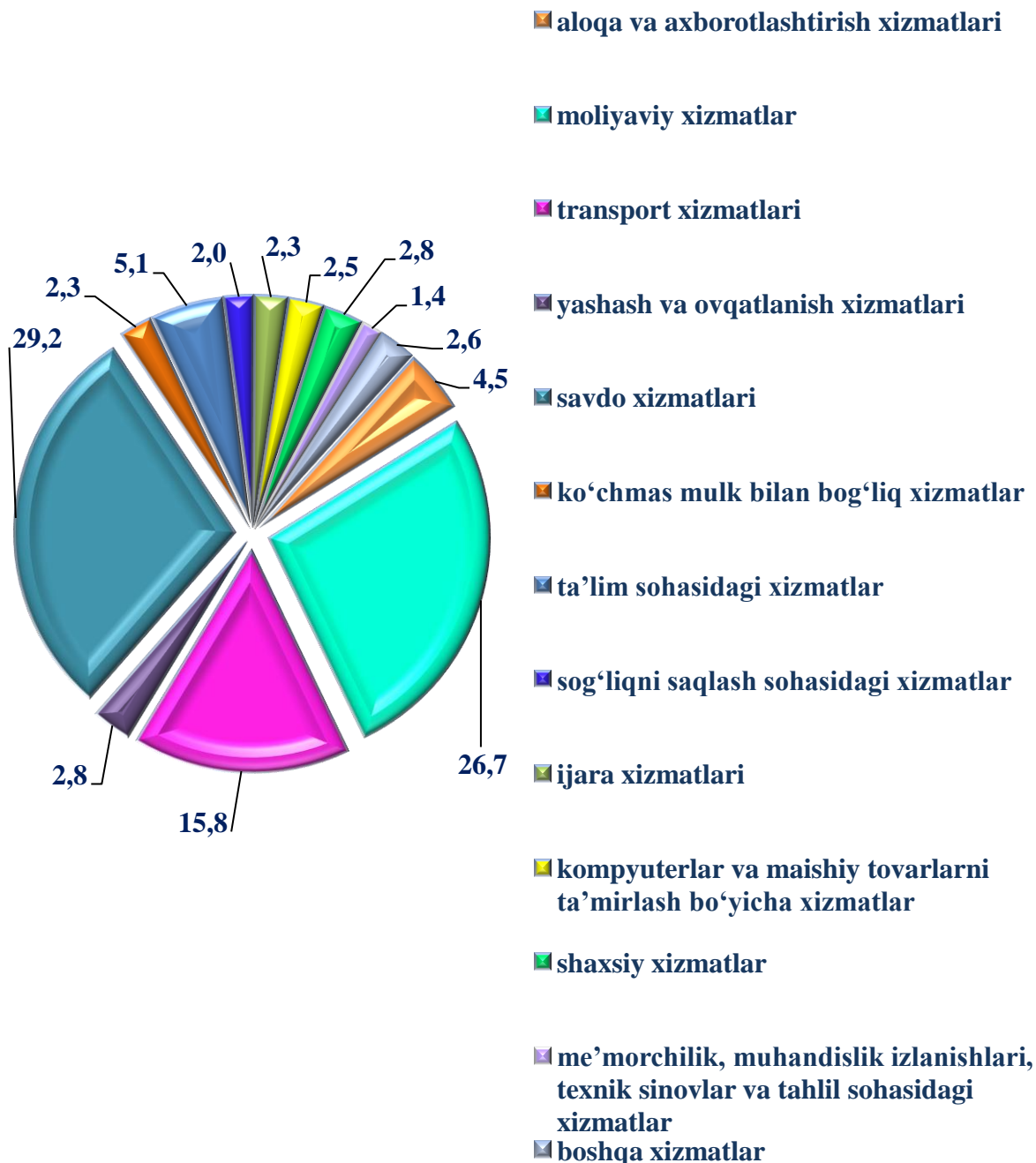
	<i>Miqdori, (mlrd.so‘m)</i>	<i>O‘shish sur‘ati, foiz</i>	<i>Jamiga nisbatan foizda</i>
Xizmatlar – jami	2 903,1	116,0	100,0
<i>shu jumladan asosiy turlari bo‘yicha:</i>			
aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	131,9	116,0	4,5
moliyaviy xizmatlar	775,8	122,9	26,7
transport xizmatlari	458,3	112,6	15,8
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	448,6	112,2	15,5
yashash va ovqatlanish xizmatlari	81,3	108,1	2,8
savdo xizmatlari	848,8	103,8	29,2
ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	66,4	118,5	2,3
ta‘lim sohasidagi xizmatlar	147,4	146,5	5,1
sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	57,2	147,1	2,0
ijara xizmatlari	67,1	138,2	2,3
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta‘mirlash bo‘yicha xizmatlar	71	121,8	2,5
shaxsiy xizmatlar	81,9	119,2	2,8
me‘morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	41,3	120	1,4
boshqa xizmatlar	74,7	129,1	2,6

Xizmatlar tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari (29,2 %), moliyaviy xizmatlar (26,7 %), transport xizmatlari (15,8 %) va ta‘lim sohasidagi xizmatlari (5,1 %) ni tashkil etadi.

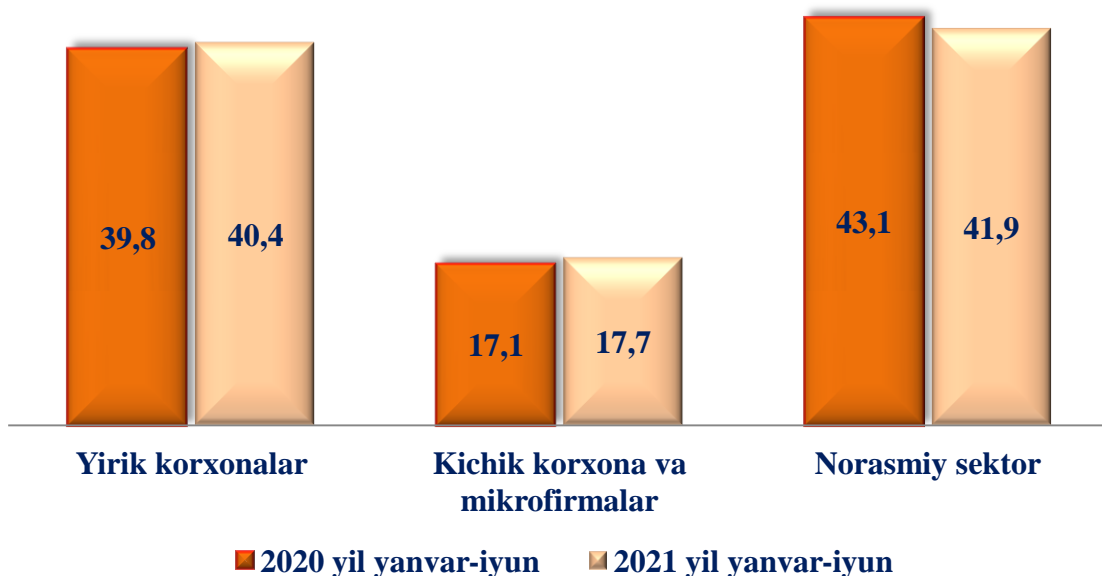
Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlarni me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (1,4 %), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (2,0 %) hamda ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar (2,3 %) egalladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi, % da

(2021 yil yanvar-iyun oylari uchun)

Xizmatlar tarkibida mulkchilik shakllari ulushlarining o'zgarish dinamikasi, % da

Bozor xizmatlarining umumiy hajmidagi savdo xizmatlari eng yuqori ulushni (29,2 %) tashkil etadi. Savdo oddiy taqsimlash mexanizmidan iste'molchiga yo'naltirilgan bozor talablarini shakllantirish jarayonlarida faol ishtirokchiga aylandi. Hozirgi vaqtda, savdo xizmatlari iqtisodiyotda ko'rsatilgan jami xizmatlar hajmining sezilarli qismi hisoblanadi.

Savdo xizmatlari tarkibida chakana savdo (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) xizmatlari yuqori ulushni tashkil etadi – 81,2 foiz, ulgurji savdo xizmatlari 11,9 foiz va avtomobil ulgurji va chakana savdo xizmatlari 6,9 foizni tashkil etdi.

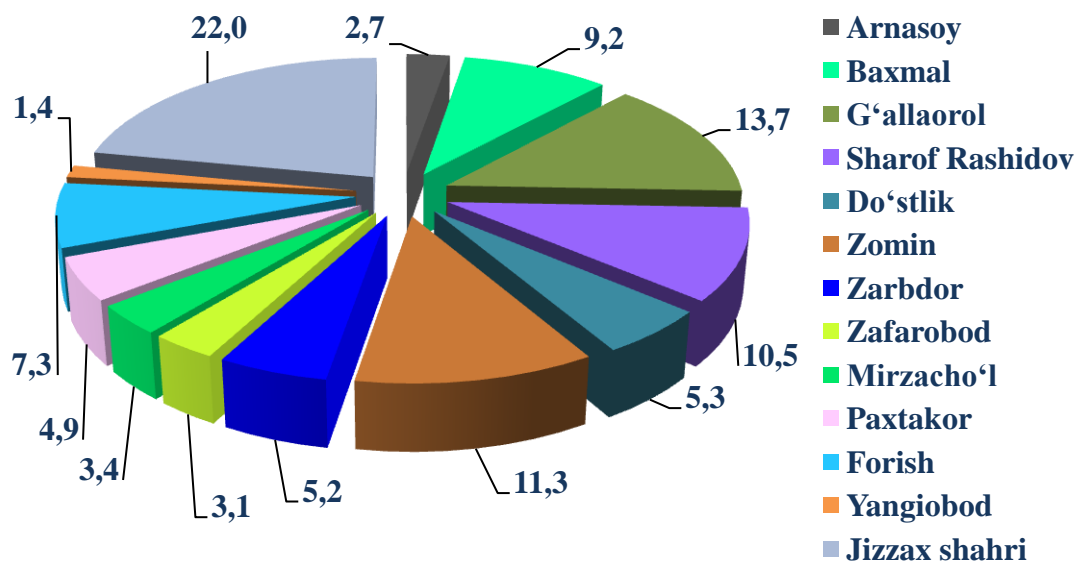
**Savdo xizmatlari hajmi va o'rish darajasining
hududlar kesimida taqsimlanishi**
(2021 yil yanvar-iyun)

	<i>Mlrd.so'm</i>	<i>2020 yil yanvar-iyunga nisbatan foiz</i>	<i>Jami xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, % da</i>
Jizzax viloyati	848,9	103,8	100,0
<i>shahar:</i>			
Jizzax	186,4	101,1	22,0
<i>tumanlar:</i>			
Arnasoy	23,3	100,6	2,7
Baxmal	78,1	106,7	9,2
G'allaorol	115,9	106,4	13,7
Sharof Rashidov	89,2	109,7	10,5
Do'stlik	45,0	104,9	5,3
Zomin	95,9	105,6	11,3
Zarbdor	43,9	99,7	5,2
Zafarobod	26,0	99,6	3,1
Mirzacho'l	29,1	100,5	3,4
Paxtakor	42,0	101,8	4,9
Forish	61,9	102,4	7,3
Yangiobod	12,2	98,6	1,4

Savdo xizmatlari hududlar bo'yicha tahlil qilinganida, o'tgan yilning mos davriga nisbatan yuqori o'rish sur'atlari Sharof Rashidov (109,7 %), Baxmal (106,7 %), G'allaorol (106,4 %), Zomin (105,6 %) tumanlarida qayd etildi.

Uncha yuqori bo'lmagan o'rish sur'atlari esa, Yangiobod (98,6 %), Zafarobod (99,6 %) va Zarbdor (99,7 %) tumanlarida qayd etildi.

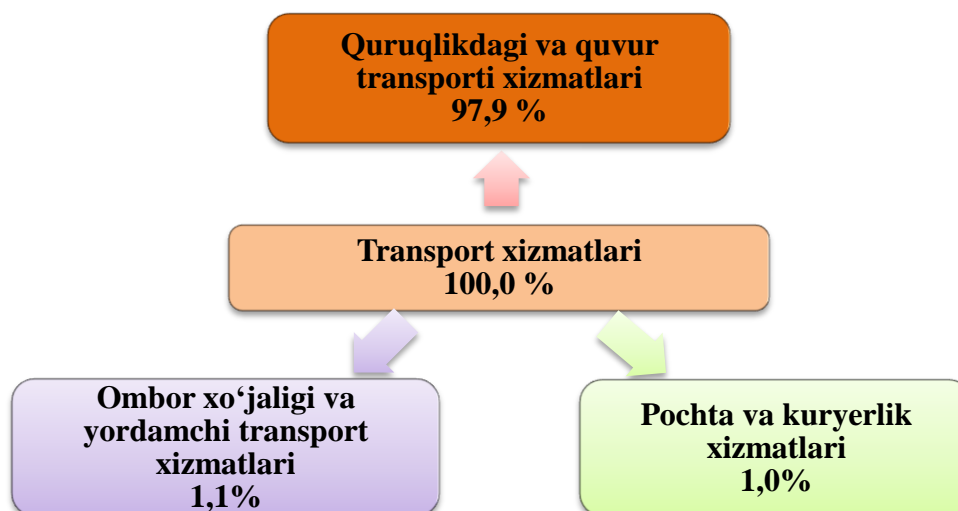
Savdo xizmatlarining umumiy hajmida hududlar ulushi, % da
(2021 yil yanvar-iyun)

Savdo xizmatlari bo'yicha yuqori ulushga ega bo'lgan hududlar Jizzax shahri (22,0 %), G'allaorol (13,7 %), Zomin (11,3 %), Sharof Rashidov (10,5%) va Baxmal (9,2 %) tumanlari hisoblanadi.

Uncha yuqori ulushga ega bo'lmagan hududlar esa, Yangiobod (1,4 %), Arnasoy (2,7 %), Zafarobod (3,1 %) va Mirzacho'l (3,4 %) tumanlaridir.

Transport xizmatlarining tarkibi, % da
(2021 yil yanvar-iyun)

Xizmatlar tarkibida savdo va moliya xizmatlaridan keyin transport xizmatlari ulushi (15,8 %) yuqoriligini ko'rish mumkin.

Shuningdek, qayd etish joizki yuklar va yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlar hajmining oshishining asosiy omillari – bu yangi bino va inshootlarni qurish va rekonstruksiya qilish, sanoat zonalarini tashkil etish va kengaytirish, savdo tarmoqlarini kengaytirish, turizm faoliyatini rivojlantirish hisoblanadi.

Transport xizmatlari tarkibida avtomobil transportining ulushi 97,9 foiz bilan asosiy ustunlikka ega.

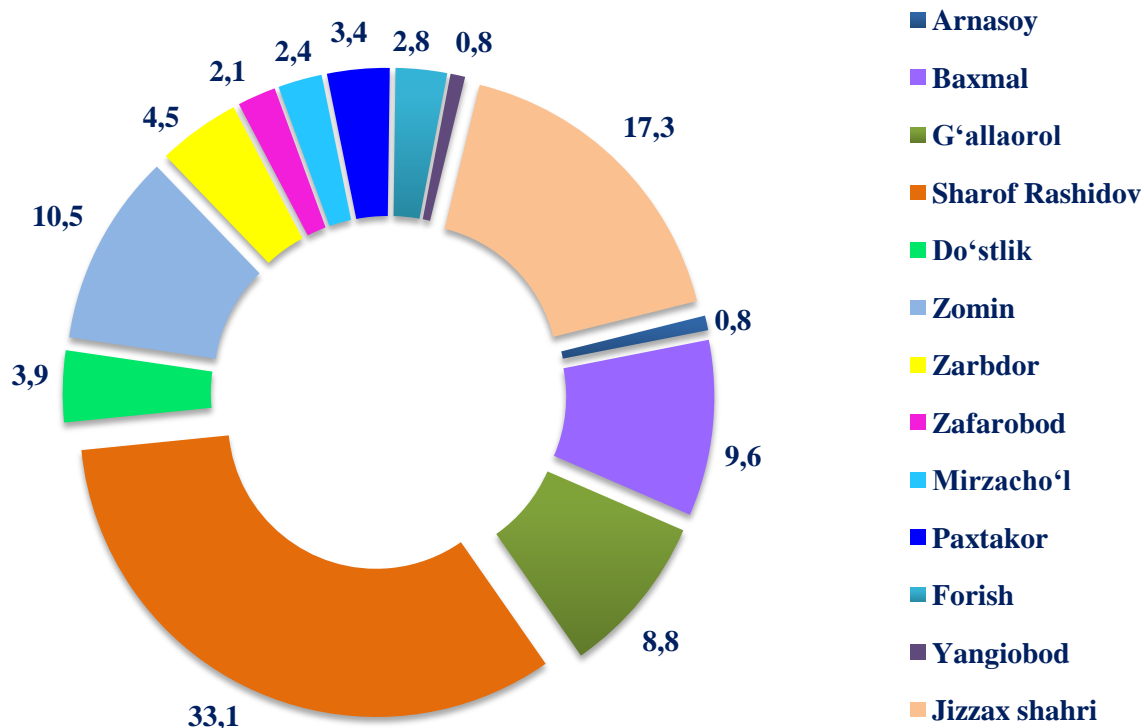
**Transport xizmatlari hajmi va o‘shish darajasining
hududlar kesimida taqsimlanishi**
(2021 yil yanvar-iyun)

	<i>Mlrd.so‘mda</i>	<i>2020 yil yanvar-iyuniga nisbatan foizda</i>	<i>jami xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, foiz</i>
Jizzax viloyati	458,3	112,6	100,0
<i>shahar:</i>			
Jizzax	79,1	118,1	17,3
<i>tumanlar:</i>			
Arnasoy	3,6	111,5	0,8
Baxmal	44,1	108,0	9,6
G‘allaorol	40,4	110,3	8,8
Sharof Rashidov	151,5	113,0	33,1
Do‘stlik	18,0	115,7	3,9
Zomin	48,1	111,0	10,5
Zarbdor	20,4	108,9	4,5
Zafarobod	9,6	112,2	2,1
Mirzacho‘l	11,0	114,0	2,4
Paxtakor	15,7	112,1	3,4
Forish	13,0	109,0	2,8
Yangiobod	3,8	111,4	0,8

Tumanlar o‘rtasida transport xizmatlari bo‘yicha o‘tgan yilning mos davriga nisbatan yuqori o‘shish sur‘atlari Jizzax shahar (118,1 %), Do‘stlik (115,7 %), Mirzacho‘l (114,0 %) tumanlarida qayd etildi.

Transport xizmatlari bo‘yicha uncha yuqori bo‘lmagan o‘shish sur‘atlari Baxmal (108,0 %), Zarbdor (108,9 %) hamda Forish (109,0 %) tumanlarida qayd etildi.

**Transport xizmatlarining umumiy hajmida
hududlarning ulushi, % da
(2021 yil yanvar-iyun)**

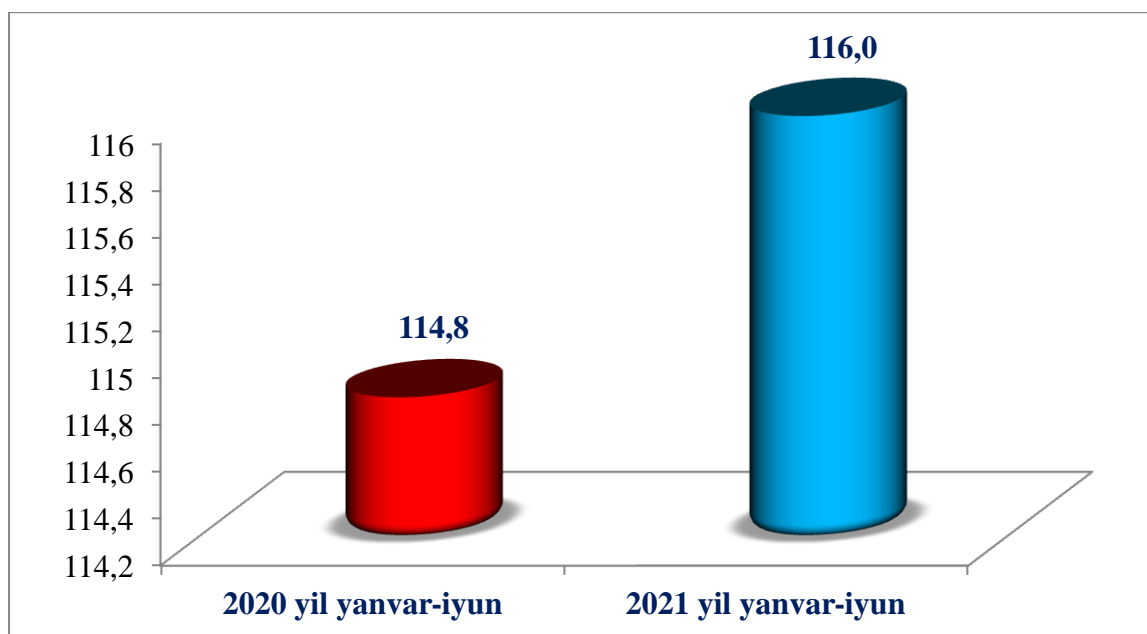
Transport xizmatlari bo'yicha yuqori ulushga ega hududlar sifatida Sharof Rashidov (33,1 %), Jizzax shahri (17,3 %), Zomin (10,5 %), Baxmal (9,6 %) va G'allaorol (8,8 %) tumanlari qayd etildi.

Axborot texnologiyalarining rivojlanishi zamonaviy insonning turmush tarziga sezilarli darajada ta'sir qiladi. Yildan-yilga odamlar Internet va mobil telefonlardan foydalangan holda operatsiyalarni amalga oshirish uchun ko'proq imkoniyatlarga ega bo'lmoqda. Zamonaviy biznesni rivojlantirishda axborot va xizmatlardan real vaqtda masofaviy erkin foydalanish huquqi muhim o'rin tutadi.

Bugungi kunda Jizzax viloyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini (AKT) davlat boshqaruvi tizimida, iqtisodiyotning tarmoqlarida, ijtimoiy soha va odamlarning kundalik hayotida joriy etishni izchil amalga oshirishga qaratilgan keng ko'lamli ishlar olib borilmoqda.

2021 yil yanvar-iyun oylarida Jizzax viloyati bo'yicha aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi 131,9 mlrd. so'mga teng bo'ldi. 2020 yil yanvar-iyun oylariga nisbatan aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining o'sishi 116,0 foizni tashkil etdi.

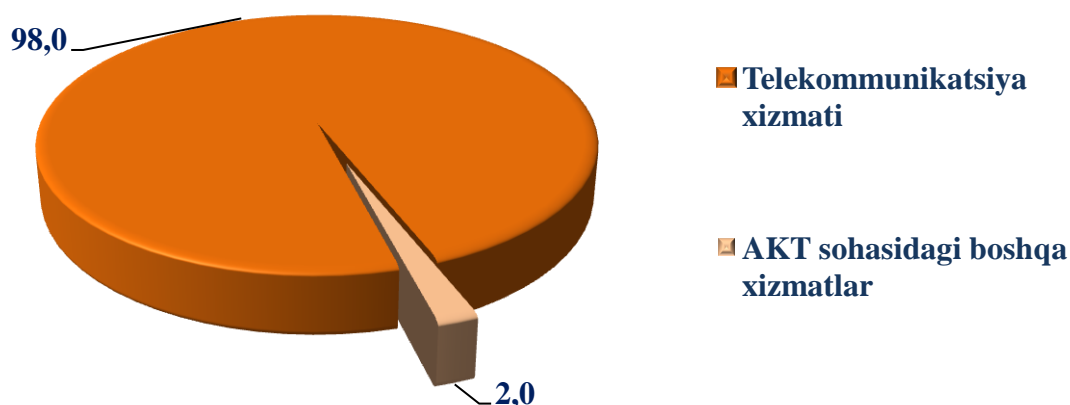
Jizzax viloyatida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining o'sish sur'ati, % da
(2021 yil yanvar-iyun)

Jizzax viloyatida aloqa va axborotlashtirish xizmatlari bo'yicha o'tgan yilning mos davriga nisbatan yanvar-iyun oyida o'sish sur'ati (116,0 %) qayd etildi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulush (98,0 %) telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, internet, yo'ldosh aloqa xizmatlari va b.q.) hissasiga to'g'ri keladi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari tarkibi, % da
(2021 yil yanvar-iyun)

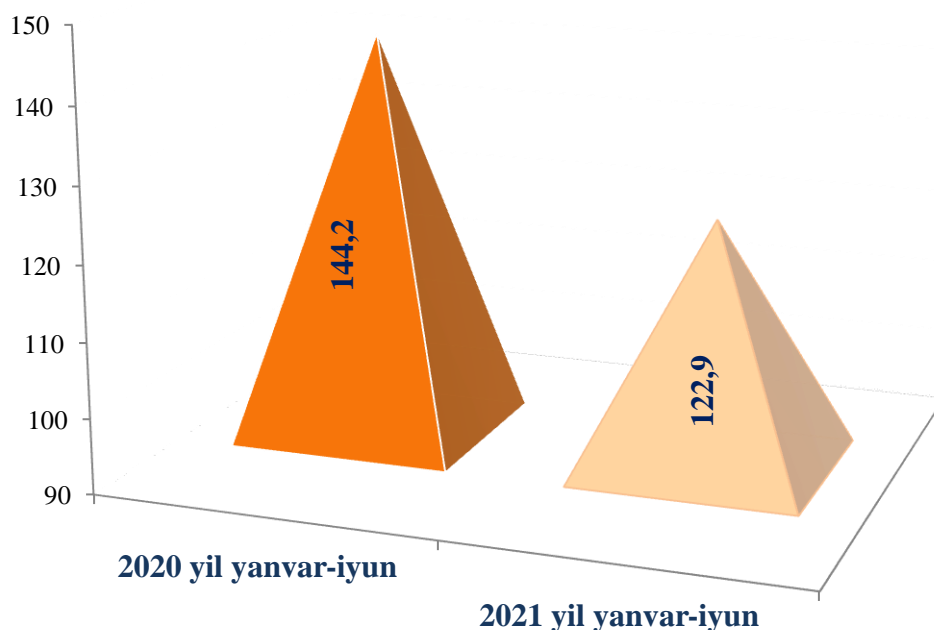
Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va moliya-kredit muassasalari xizmatlari tez rivojlanayotgan xizmat turlari hisoblanadi. Yangi texnologiyalarga va bozorni erkinlashtirish natijalariga tayanib, bu faoliyat turlari hozirgi vaqtda rivojlanishning yangi bosqichi sifatida paydo bo'ldi va bugungi kunda jamiyatning texnologik taraqqiyoti va iqtisodiyotning globallashuvida hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, AKT sohasida innovatsiyalarni joriy etish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida yangi turdagi xizmatlarning paydo bo'lishi aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmini oshirishga ta'sir ko'rsatadi.

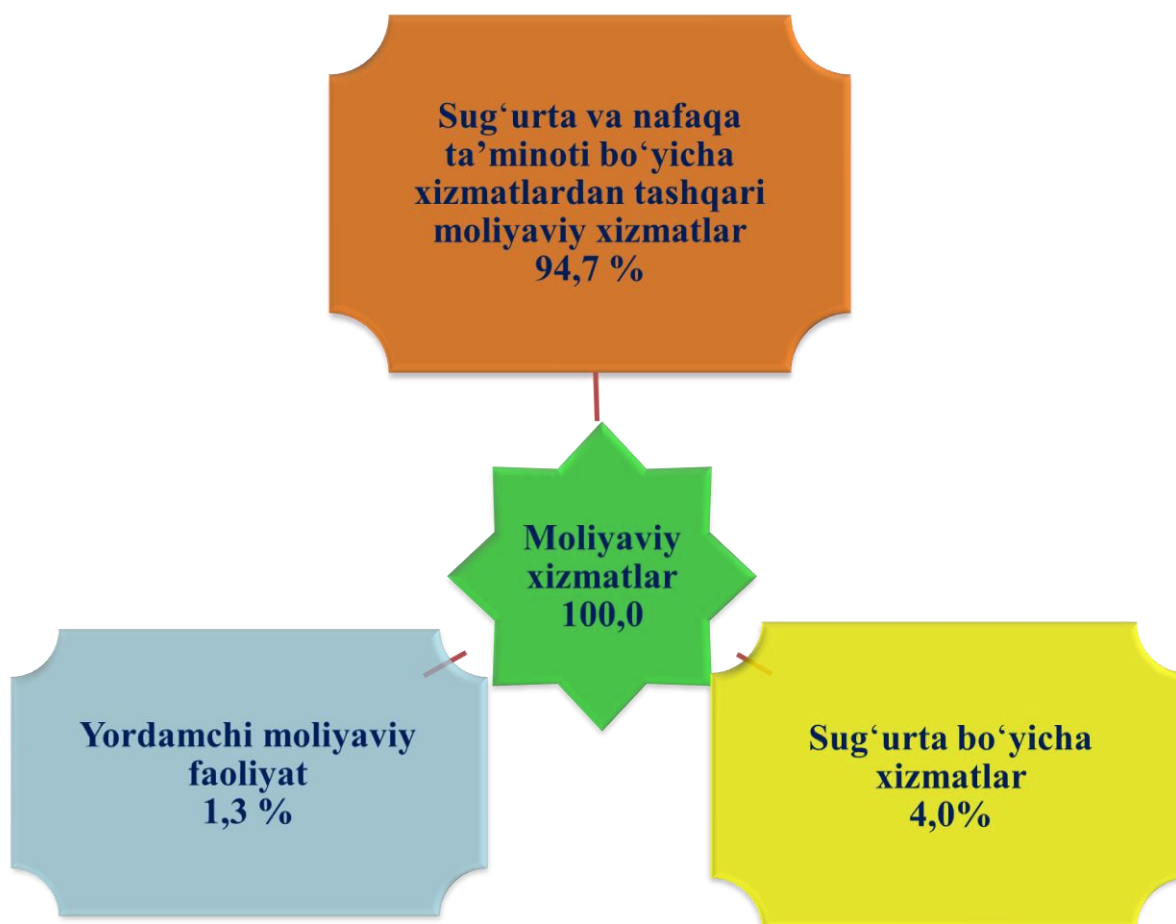
Pul-kredit tizimini isloh qilish dasturida bank tizimini barqarorligini ta'minlash, xalqaro standartlarga muvofiq bank faoliyatini yanada takomillashtirish, qo'shimcha investitsiyalarni jalb qilish, bank va sug'urta tashkilotlariga ko'rsatiladigan axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda yangi xizmat turlarini joriy etish, moliyaviy xizmatlar hajmini yanada kengaytirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Natijada, 2021 yil yanvar-iyun oylarida ko'rsatilgan moliyaviy xizmatlar hajmi 775,8 mlrd. so'mga teng bo'ldi, o'sish sur'ati 122,9 foizni tashkil etdi.

**Jizzax viloyatida moliyaviy xizmatlarning
o'sish sur'ati dinamikasi, % da
(2021 yil yanvar-iyun)**

Moliyaviy xizmatlarning tarkibi, % da
(2021 yil yanvar-iyun)

Valyuta siyosatini erkinlashtirish, shuningdek, istiqbolli investitsiya loyihalarini kreditlash ko'lamini kengaytirish, moliyaviy tashkilotlar tomonidan innovatsion xizmatlar ko'rsatish (kredit berish va depozit hisob raqamlarni ochish bo'yicha elektron xizmatlar ko'rsatish) borasida amalga oshirilayotgan islohotlar moliyaviy xizmatlar hajmining oshishiga ta'sir ko'rsatdi.

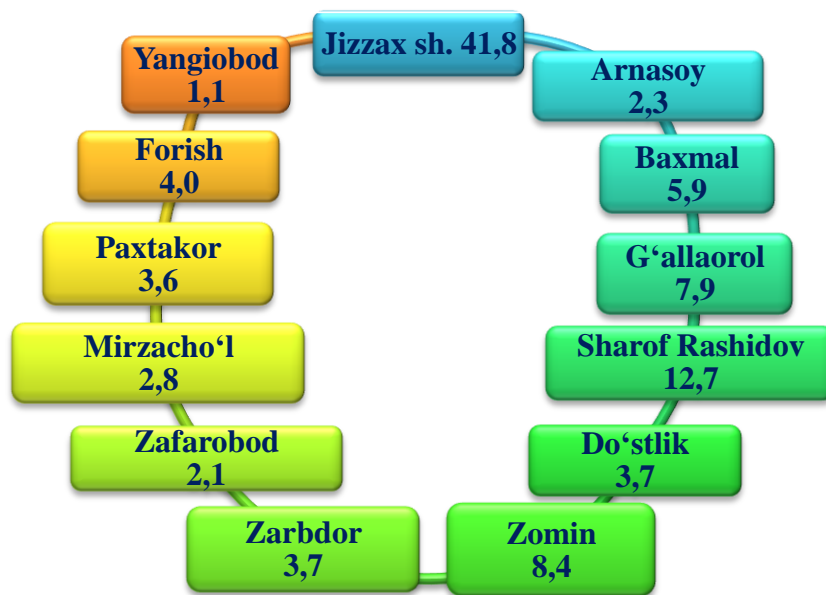
Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar ulushi (94,7 %) ustunlik qilmoqda. Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta xizmatlarining ulushi 4,0 foizni, yordamchi moliyaviy faoliyat 1,3 foizni tashkil etdi.

**Bozor xizmatlari hajmi va o‘sish sur‘atining
hududlar kesimidagi holati**

	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd.so‘m</i>	<i>2020 yil yanvar-iyuniga nisbatan foiz</i>	<i>Jami xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, % da</i>	<i>ming so‘m</i>	<i>2020 yil yanvar-iyuniga nisbatan % da</i>
Jizzax viloyati	2903,1	116,0	100,0	2047,8	113,7
<i>shahar:</i>					
Jizzax	1214,5	117,6	41,8	6695,2	115,6
<i>tumanlar:</i>					
Arnasoy	67,4	115,6	2,3	1442,1	113,9
Baxmal	170,3	111,8	5,9	1063,2	109,4
G‘allaorol	229,8	114,5	7,9	1306,3	112,1
Sharof Rashidov	368,6	116,8	12,7	1617,9	113,7
Do‘stlik	106,5	117,6	3,7	1594,6	115,6
Zomin	243,6	119,6	8,4	1451,1	117
Zarbdor	108,5	112,1	3,7	1224,6	109,3
Zafarobod	59,9	112,9	2,1	1182,4	111,3
Mirzacho‘l	80,6	111,0	2,8	1526,0	109,1
Paxtakor	104,3	114,5	3,6	1371,1	112,2
Forish	115,9	110,2	4,0	1231,7	108,6
Yangiobod	33,2	111,4	1,1	1155,4	109,5

Xizmatlar sohasining rivojlanishida eng katta ulush Jizzax shahri (41,8 %), Sharof Rashidov (12,7 %) va Zomin (8,4 %) tumanlarda kuzatilmoqda.

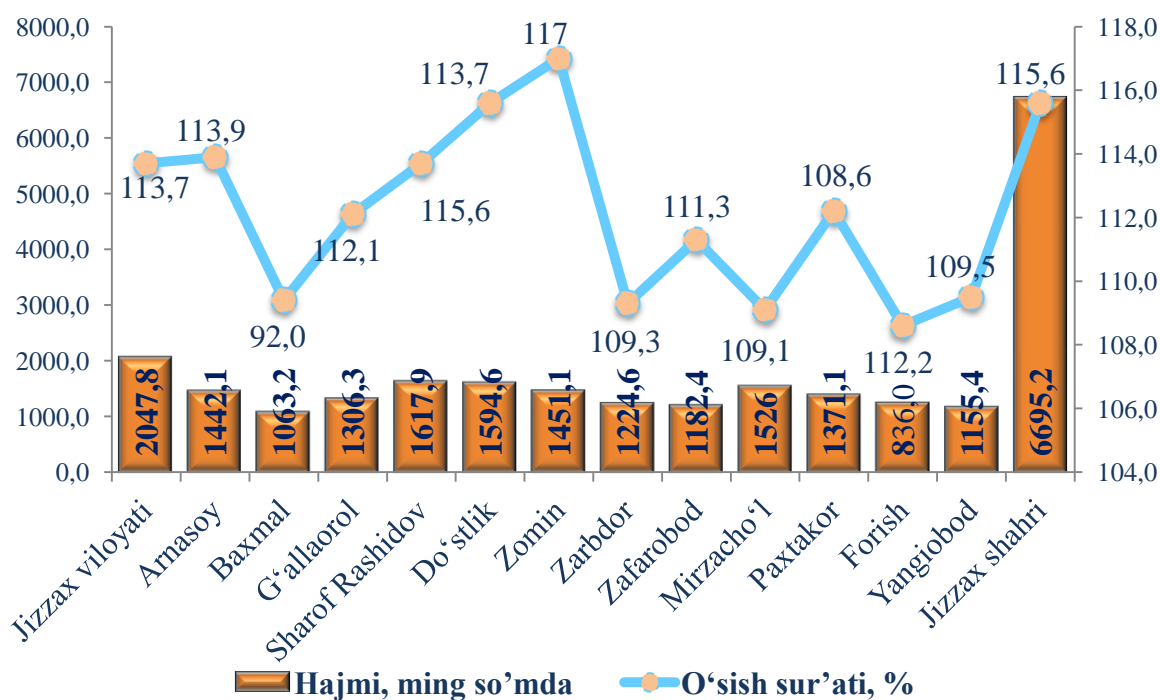
Jizzax viloyati bo'yicha xizmatlarning umumiy hajmida hududlarning ulushi, % da
(2021 yil yanvar-iyun)

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida eng kichik ulushlarni Yangiobod (1,1 %), Zafarobod (2,1 %) va Arnasoy (2,3 %) tumanlari qayd etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Jizzax shahrida (6 695,2 ming so'm) bo'lib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 115,6 foizni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hududlar bo'yicha hajmi va o'sish sur'ati, % da
(2021 yil yanvar-iyun)

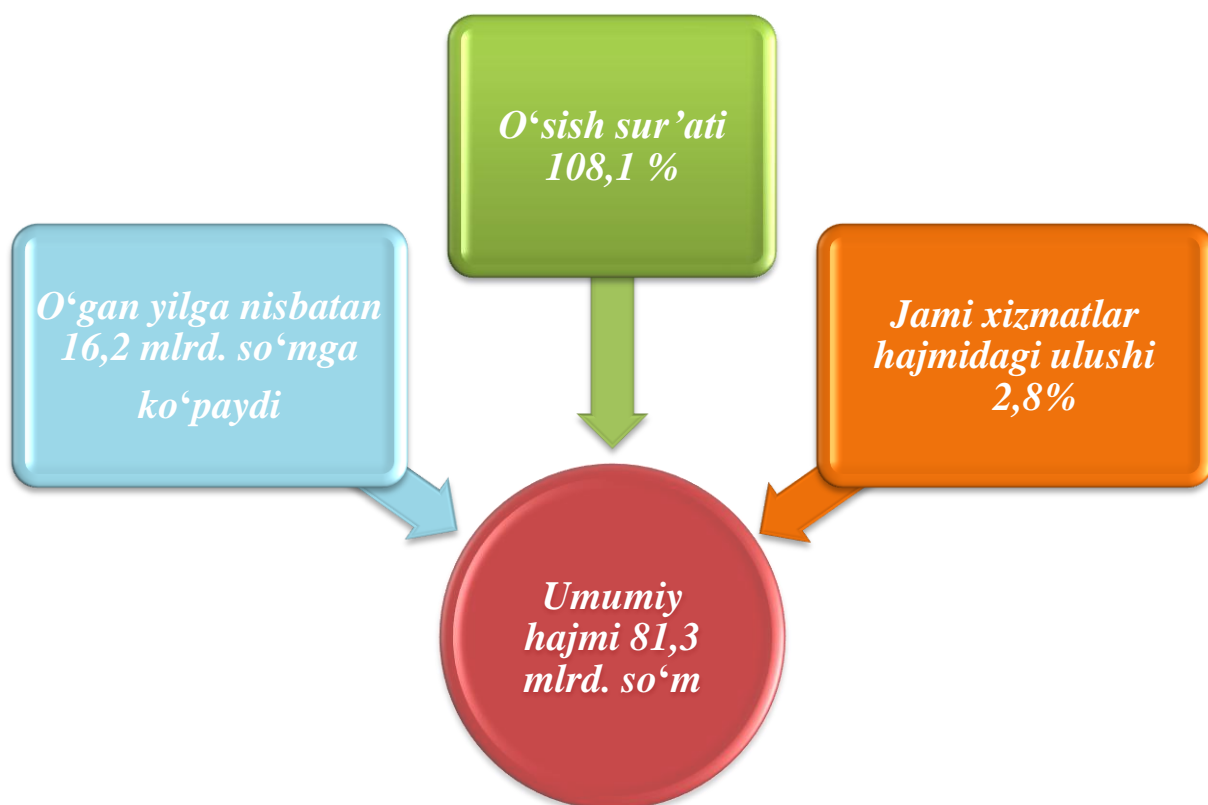

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlarning eng past ko'rsatkichi Baxmal (1 063,2 ming so'm), Yangiobod (1 155,4 ming so'm) va Zafarobod (1 182,4 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

Joriy yilning yanvar-iyun oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar jami xizmatlar hajmining 5,1 foizini tashkil etib 147,4 mlrd. so'm, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 146,5 foizga o'sdi. Hududlar bo'yicha tahlil qilinganda Jizzax shahrida 147,5 foizga o'sib, bu sohada ytakchilik qilmoqda.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning hajmi va o'sish sur'ati

(2021 yil yanvar-iyun)

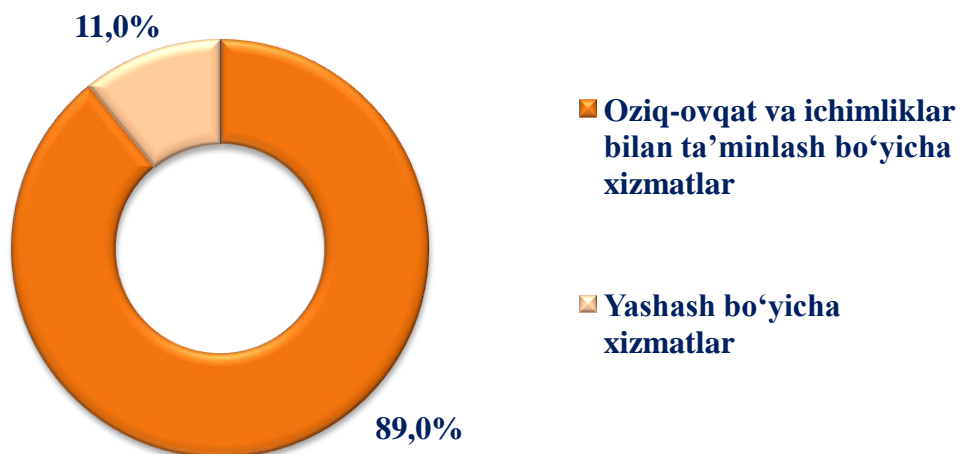

2020 yil yanvar-iyun oylariga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 108,1 foizni tashkil etdi, hajmi esa 16,2 mlrd. so'mga ko'ypaydi va 81,3 mlrd. so'mga yetdi.

Ushbu turdagi xizmatlarning pasayishiga dam olish uylari, bolalar lagerlari, kottedjlar va boshqa dam olish maskanlari xizmatlariga bo'lgan aholining talabi kamayganligi sezilarli ta'sir etganligini qayd etish lozim.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi, % da

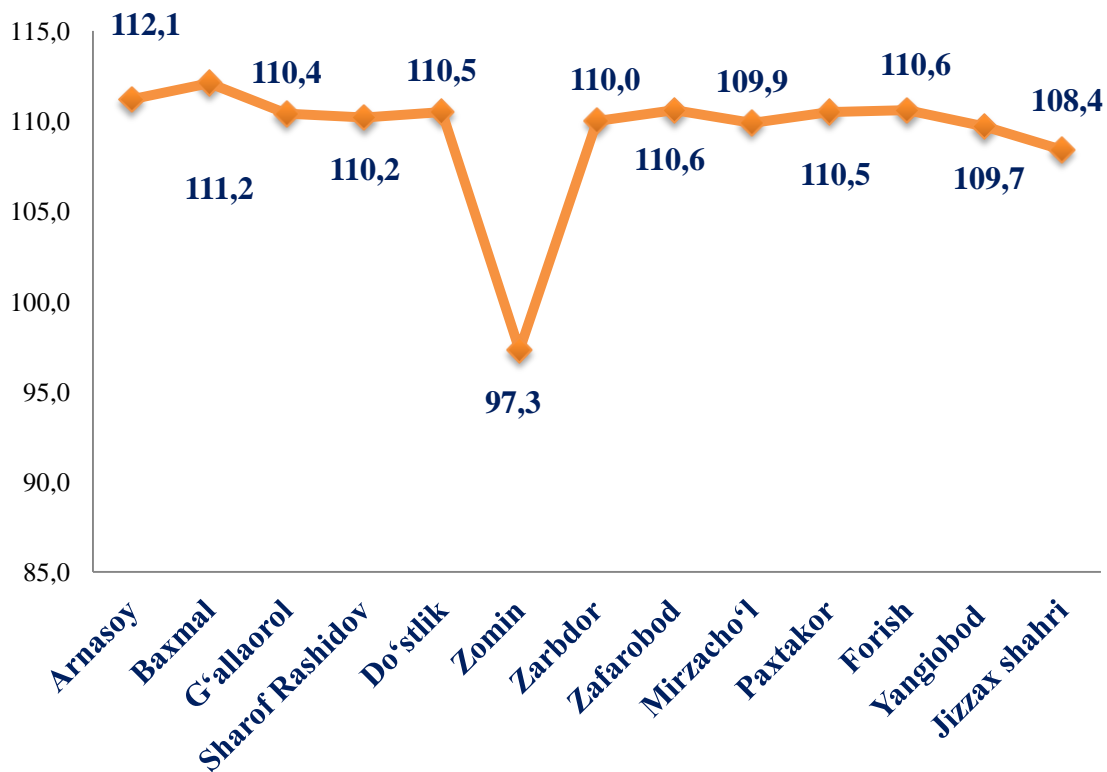
(2021 yil yanvar-iyun)

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmining asosiy qismini oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi (89,0 %) tashkil etadi.

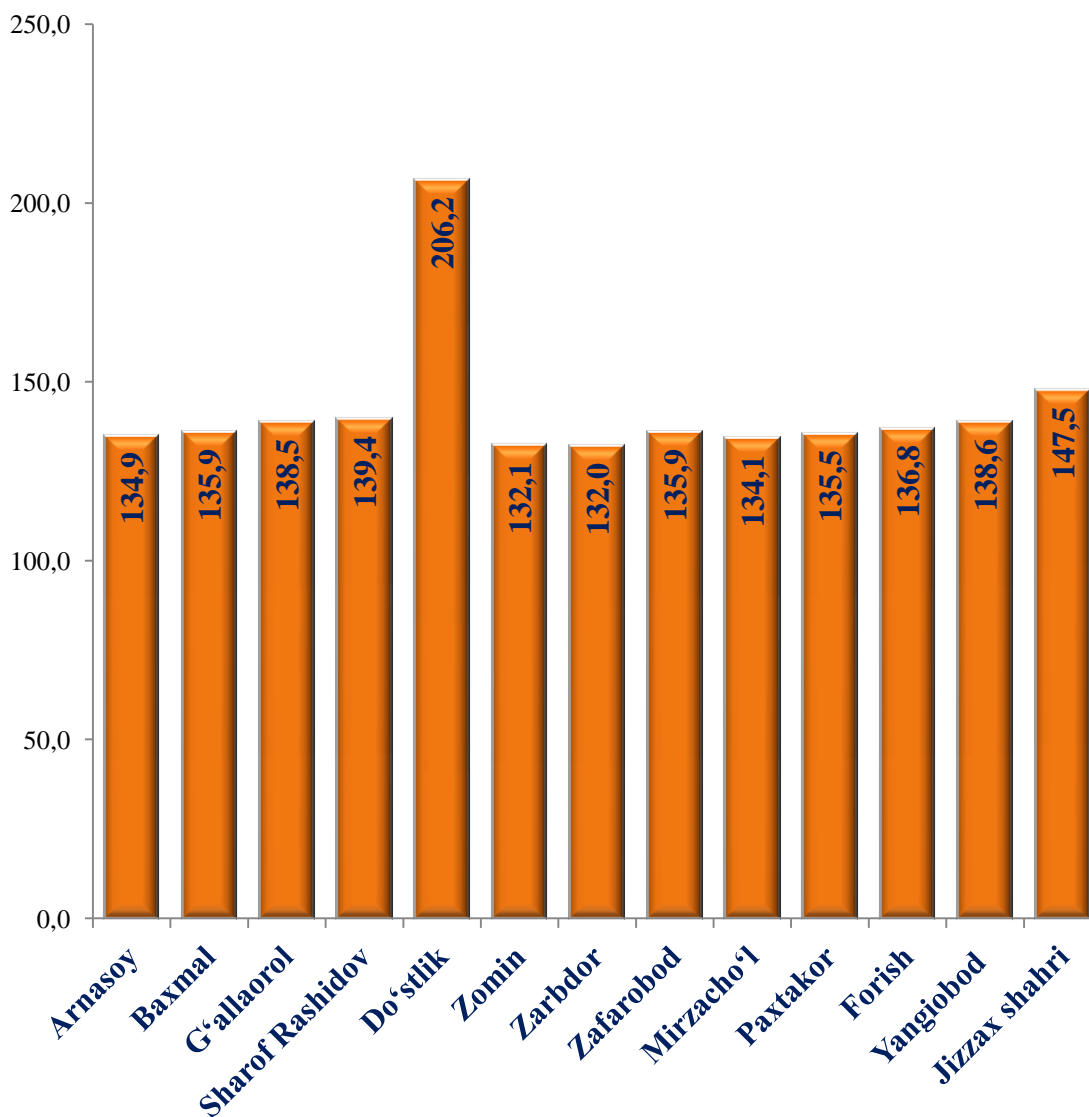
Hududlar kesimida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'atlari

(2021 yil yanvar-iyun)

Qayd etish joizki, Zomin tumanida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 97,3 foizni tashkil qildi.

2021 yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo'yicha ta'lim sohasida ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'ati, % da

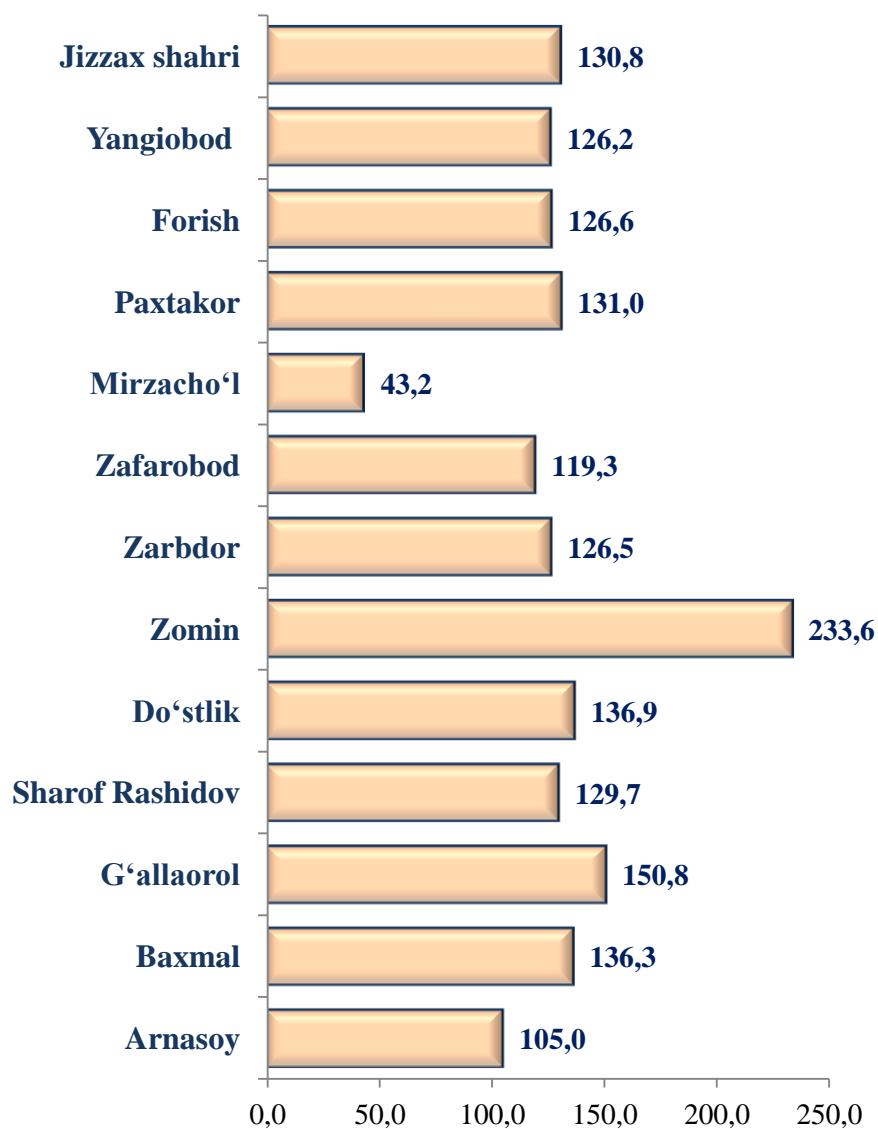

Xizmatlar ko'rsatishning mazkur sohasida nisbatan past o'sish sur'atlari Do'stlik (206,2 %), Jizzax shahri (147,5 %) va Yangiobod (138,6 %) tumanlarida kuzatildi.

2021 yil yanvar-iyun oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar jami 57,2 mlrd. so'mni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 147,1 foizni tashkil qilib, jami xizmatlardagi ulushi 2,0 foizni tashkil etdi.

Hududlar bo'yicha tahlil qilinganda, eng yuqori o'sish sur'ati Zomin tumani (233,6 %), G'allaorol (150,8 %) va Do'stlik (136,9 %) tumanida kuzatildi.

2021 yil yanvar-iyun oylarida sog'liqni saqlash sohasida ko'rsatilgan xizmatlarning hududlar bo'yicha o'sish sur'ati, % da

Sog'liqni saqlash sohasida ko'rsatilgan xizmatlarning hududlar bo'yicha o'sish sur'atlari solishtirilganida Zomin (233,6 %), G'allaorol (150,8 %) va Baxmal (136,3 %), tumanlarida nisbatan past o'sish sur'atini, Mirzacho'l (43,2 %) tumanida ko'rishimiz mumkin.